

Skal skaffe rypa mat

BEITEPROSJEKT: Fra venstre doktorgradsstipendiat Lasse Asmyhr og professor Thomas Willebrand på Evenstad, forbereder et rypeprosjekt hvor de skal hogge bjørk i fjellet for å øke rypas matfat. På bildet med, for anledning en orrfugl. Det var nemlig ikke mulig å oppdrive ei eneste rype på Evenstad, mandag. FOTO: TROND LØVMO

Hogst av bjørk i fjellbandet skal gi ved i ovn til hyttefolk, og mat i magen til rypa vinters-tid.

TROND LØVMO
908 58 606 • tl@lokal-avisa.no

EVENSTAD: Det er i hvert fall tanken til professor Thomas Willebrand og doktorgradsstipendiat Lasse Asmyhr på Evenstad.

De to jobber nå sammen om å forberede et forskningsprosjekt hvor en ønsker å lage gode vinterbeiteområder for rypen ved blant annet å hogge roser av bjørk i fjellbandet.

Forskningsprosjektet er kommet i stand etter et initiativ fra Sollia Fjellstyre. Senior forsker ved Vitenskapsmuseet ved NTNU i Trond hjem, Gunnar Austrheim deltar også i prosjektet som er døpt *Fjellbjørk i forandring, effekter på lirype*.

Forsøksområder i Sollia

Fjelloppsynsmann Kristian Ingdal i Sollia, forteller at fjellstyret ønsket å se på sammenhengen mellom skjøtsel av skog og bjørk i fjellet og hvordan dette kan påvirke rypebestanden.

Fjellstyret kontaktet Evenstad, og så viste det seg at der syslet med de samme tankene.

Kristian Ingdal opplyser at fjellstyre skal bistå prosjektet med

arealer og praktisk hjelp i form av feltarbeid.

På sikt har en også tanker om å engasjere hytteeiere som kan hogge bjørk til ved.

De områdene som er plukket ut som forsøksområder er Finnsjøfjellet og Storgrytdalen. Mathiesen Atna er også med i prosjektet som grunneier.

Rypa spiser 20 meter kvist

Bretningsdalen på Ringebu fjellet er påtenkt som såkalt referanseområde (sammenligningsområde hvor en ikke gjør inngrep).

Thomas Willebrand forteller at rypa beiter på bjørkekviser i fjellbandet om vinteren.

– Rypa spiser granne bjørkeskudd ned til en viss antall millimeter tykkelse.

– Forskning har vist at ei rype spiser 20 meter kvist i døgnet.

Skal halvfelle bjørk

I tillegg til å felle mange mindre områder med bjørk i større bestand, er planen også å halvfelle en del bjørk.

Ved kun å kappe halve stammene, vil bjørka fortsette å leve og skyte nye skudd når den ligger på bakken.

Dermed blir det mer mat tilgjengelig for rypene når de går på snøen og beiter om vinteren.

Finnsjøfjellet er spennende

I den delen av Finnsjøfjellet hvor forsøket skal gjennomføres, (nordsiden av Finnsjøvola) har det ikke vært sauebeite.

– Dette synes forskerne er spesielt interessant da det antas at småfebeiting ikke er noe pre for rypebestanden,

Tre innganger

– Det er nødvendigvis ikke sikkert at

vi vil finne ut at rypebestanden øker, men det kan hende vi finner ut at rypene endrer bruken av beiteområdene.

– Noen områder, som i Storgrytdalen, er det mye rypen tidlig på sommeren, men så flytter de.

– Kanskje kan vi gjennom beitetiltakene få flere rypen til å holde seg i samme område over lengre tid. Da vil predatorfangst på for eksempel rødrev og kråke, ha en større effekt, forklarer Thomas Willebrand.

Høgskolen i Hedmark, regionalt forskningsfond Innlandet og Direktoratet for naturforvaltning (DN) har støttet forprosjektet med til sammen 330.000 kroner.

RYPE: Rype i flukt ved Skånborke i Rendalen.

FOTO: BERT LAMARK

BEST SELGEREN!

SUPER KAMPANJE!
SPAR 2.000,-

TORO

Eik-pris kr: **12.998,-**

Art. nr.: 38597
TORO POWER MAX 826 O
4taks Briggs and Stratton motor, justerbar Power Max system som forhindrer at freseren ikke tetter/pakker seg. Veil. pris: 14.998,-

Eiksenteret Elverum
tlf: 62 41 93 50
www.eiksenteret.no

EIK
SENTERET
– et holk-profesore